

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit pectorale dominice passionis siue diuini amoris.
Quia salus vita [et] rede[m]ptio generis humani i[n]
passione d[omi]ni co[n]sistit ...**

[Aalst oder Antwerpen], 1486

Jesus victoriosissim[us] attractor. Considerare libet o anima deuota q[uo]d
benignissimus egerit ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30803

verbū propter vndiq; obstrepentem tumultū **U**el propter hoc
 secundū factū **J**eronimum: quia milites fuerunt romani qui
 erant gentiles hebraycā linguam nō intelligentes: quandā vo
 cabuli affinitatē propter sonum estimantes ex hoc xpi verbum
 in afflictione prolātū ad suum sēsūm retorquētes. **U**nde quidā
 eorū subinferentes dixerūt **S**inite **I**dest expectate **V**ideamus
 an veniat **D**elias ad deponēdū eū **D** pueritas detestāda **O**m
 ni enī neglecta curialitate minime contēti fuerūt agnū mā sue
 tissimū lacerare: nisi ⁊ caninis latratib⁹ iueniāt opprimere. **U**e
 re dñe my **J**esu ex hoc luculentē apparet q; si **D**elyas ad subue
 niendū cōparuisset: ore rabidoꝝ ac dentib⁹ iuidoꝝ: aut māibus
 impioꝝ phibitus fuisset: si saltē facultas affuisset. **R**ogo ergo cle
 metiā tuā o pyssime vt tu q; oia potes cui subest: cum volueris
 possis: ne nos dereliquas i tribulatiōe vel tēptatione sine tuo sa
 lutari iuuamine: q; sine te vt tuo sacratissimo deprompsisti ore:
 nihil possum⁹ facere: nec quidq; meritoꝝ actionis tibi vniuer
 sissimo dño exhibere. **N**ō veniat nobis **D**elyas: q; suffic nobis
 nō modo tua maiestas: sed ifinita tua pietas: qua nra deleri po
 test iiquitas: ⁊ releuari: necesse ē nra fragilitas: vt serues succe
 dat p oia: ⁊ in oibus caritas: q; vegetat⁹ celestis curia: ac hūana
 pficif creatura: sine fine tecū mansura. **E**cce aia habes titulū
 hūc vtcūq; breui stilo explanatū: iueniat obsecro te dñs tuus q;
 tū ⁊ ad aliū tytulū explanādū seu ruminādū dispositū ⁊ paratū
 q; nō modicū cōferet salutis fomētū. **P**lus inq; erit ad tuā si at
 tendis salutē: licet nō noueris vbi vritē: q; actio iudeoꝝ ē ad p
 niciem. **T**itulus aut qui subsequit⁹ tali rubrica adornatur.

Jesus victoriosissim⁹ attractoꝝ.

Considerare libet o anima

Concedere qd benignissimus egerit inter tot ⁊ tāta ludi
 bria: quidue sequat⁹ in euāgelica hystoria: sed n̄ opor
 tet derelinquere cordis suspiria etiā si exsiccent lachrymarum
 flumīa: cū huiuscemōi pādat scriptura. **P**ost h̄ inq; sciēs **J**esus
 q; oia cōsumata sūt. s. de hys que pphete pdixerāt de xpi passiōe
 eo q; pauca restabāt ⁊ erat de ppquo: vt cōsumaret scriptura. s.
 psalmo. 63. **I**n siti mea potauerūt me aceto **D**ixit **S**icio **I**stud ē
 quitū vbu qd tanq; facula ardētissima pcessit de ore filij dei: i q;
 expressit ardētissimū ⁊ seruētissimū suū desiderū ab salute oim
 electoꝝ: q; p sitis expressionē cōsueuim⁹ colligere vehemētē de
 siderij affectionē. **S**z accedāt duo viri i caritate seruētes: q;lez

siti dñs hēat pia affectiōe ⁊ scā itētiōe indagātes: q̄rū p̄m̄ erit
brūs Aug⁹. scds melliflu⁹ ille Bern. Prim⁹ inq̄t. Quid sitis dñe
Jesu: Vinū de vite: an aquā de flumīe: Respōsio dñi Jesu. Siti.
mea salus tua. Lib⁹ me⁹ redēptio tua Et aug⁹. Siti igit aīa mea
⁊ desidera: sic suus desiderat ad fontes aquarū: illū q̄ sitiuit te.
Nōne te tedet o aīa mea itēperies aeris: molestia carnis: ⁊ cor
dis pugna cū vicys: varietas forme: mutatio ⁊ incertitudo t̄pis:
expectatio ⁊ t̄ior mōtis: Cur igit nō cupis dissolui: ⁊ eē cū x̄po:
Cur te retardat vita mortal: ⁊ n̄ te puocat vita vital: beatitudo
fūtal: societas ⁊ leticia spūalis: Dec Aug⁹. ¶ S̄ scdm o aīa vis
audire: Ille melliflu⁹ inq̄t melliflue O dñe Sicio: ais n̄ Doleo
Quid sitis o dñe: Et dñs ad eū. Fidē v̄iaz: salutē v̄iaz: gaudiū
v̄im: plus aīaz v̄iaz q̄ corpis mei cruciat⁹ me tenet. Un̄ ⁊ si n̄
mei saltē v̄i miseremini Ego v̄o o dñe my qd dicā sitiētī: Bōe
Jesu coronā spīcā sustines de tua cruce ⁊ v̄lnerib⁹ taces: ⁊ p̄
sola siti clamas dicēs Sicio Quid ḡ sitis dñe: Audeo dicere qz
fere oīa cōsumata erāt ī amoroso Jesu: triplex sitis ei icūbebat.
Nā p̄ia fuit corpal. Scda spiritual. Tertia mortal. ¶ De p̄ia si
ti noscat aīa fidel̄ ip̄z realit̄ vacit̄ ⁊ ad l̄fam sitiuisse: nec id mi
rū: qz hūore extracto: ⁊ sāguīe suo copiosissime exhausto tāq̄ te
sta arida pēdebat ī patiblo: v̄n sic desiccāt⁹ ⁊ arefact⁹ magnū ei
dē sitis illa p̄stabit ī nā tā q̄uit depressa tormētū O q̄ libēt̄ v̄go
m̄ lignā ei⁹ lachrymis suis pp̄is humectas̄z O q̄nt⁹ dolor v̄gi
nē m̄ez de nouo iuasit: cū nil h̄e se vidit v̄n filiū sciētē potare
potuit quē tā anxie potū expetētē audiuit. O q̄ libēt̄ de v̄gineis
suis vberib⁹ lac expressisset: si t̄pis oportūitas affuiss̄z. Absurdū
n̄ ē cogitare nec alienū a rōe estiare: qz gēti dixerit iudayce Cō
patimini o fres amore dei ⁊ mei: filio v̄teri mei: ⁊ facite hāc cō
solationē modicā mihi: vt aliqd sibi pp̄inet̄ ī potu hūano añq̄
moriaf: vt ⁊ vobis misericordit̄ p̄cat: ac mee d̄solaciōi aliq̄tulu
succurrat: ⁊ filio meo tal̄ lz exigua m̄ia exhibeat. Erat aut̄ ibi
positū vas aceto plēnū Et c̄tinuo currēs vn⁹ ex eis acceptā spō
giā circūligatā yfopo iplēuit aceto: ⁊ iposuit arūdini ⁊ dedit ei
bibere O mira ⁊ iaudita crudelitas Nā oīno degeneres a v̄io
fāctoz p̄phetaz ac patriarchaz erāt: ⁊ n̄ iā ipi vinea electa: qz n̄
mustū meracissimū reddiderūt: s̄z merito audire v̄bū ysaie q̄nto
debuerūt. Quid ē qd̄ debui facere vinee mee ⁊ n̄ feci. Expecta
ui vt faceret v̄uas: fecit aut̄ labruscas: iudiciū ⁊ ecce iniquitas:
⁊ iusticiā ⁊ ecce clamor. S̄z ruminanti singula deuote occurrit
eidentissime positionē vasis aceto plēni magis ex certa mali
cia ad cōplēmentū passionis extitisse: q̄z fortuito casu factū fuisse

Spongia quoq; cauernosa omni liquori cui miscetur cōuenit et eos inbibit et extrapōsita liquoribus madefacit Sic erat dā nata iudeorū nequitia q̄ intus et extra amaritudine pleni filiū dei intus et extra amaricare satagebant In arundine etiā qua potatus est et caput eius diuinissimū percussū cū vacua sit et ab ariditate dicta: vacuitas ōnium bonorū et a virtute ariditas ī iudeis designatur Et vide q̄ acetū alteratione vini in amaritudinē conuersū naturā denotat iudeorum Qui cū essent natura boni et a deo creati: odys atq; iuidys et corruptis affectionib⁹ contra xpm in amaritudinem crudelissimā sunt cōmutati Uti nam anima mea peccatis amaricata musto diuini amoris iueniatur dominice passionis virtute repleta: vt mei ipsius ī meli⁹ mutatio grata efficiatur dei filio in potu tam amaro **De** secūda siti quā habuit filius dei que fuit et est spiritualis: scito o aīa mea ingentis desiderij sui fore inditium: ad nostre salutis effectum Dabit enim desiderium triplex amozosus domin⁹ iesus videlicet Reformationis Redemptionis Glorificationis circa istud obiectum vt scilicet reformarētur ad ymaginē dei vtutes animarum **P**rimū versabatur ad instar primarie institutionis Hoc enim est valde proprium bono magistro minime q̄scere nisi restaurauerit si deperit aliquid fortuitu de suo opere **S**ecundo vero desiderij nō erat ei ex accidenti: quia deus erat: sed quod erat eternū atq; ī trinitate summa secretum per filium carne uelatum erat in cruce toti mundo propalandum et non nisi illo ī tempore quo per mortem et sanguinē soluebat precij redemptionis nostre: quamuis absurdum nō erat sed consonum diuine pietati figuris. et enigmatib⁹ sanctis ab iitio mundi patribus iuxta congruentiam temporis. plus magis reuelari **T**ertium desiderium scilicet glorificationis p̄ sitim merito debuit aperiri Sicut enim quod desiderio bibit delitio se recipitur subitoq; ad intima trahitur: sic xps ardēs amozose omnes electos suos bibit delitiose et incorporat ad sui corporis intima gratiose vocans eos ad archana delectabilis glorie **I**n so testante iohannis. 12. Ego si exaltatus fuero a terra ōnia thā ad me ipsum Omnia utiq; electa secundū gregorium qz oēs electos ab omni parte orbis ex oī genere hominū traxit ad celi palatium Quia ybi iquit ego sum. illic et minister meus erit Omnia ergo traxit. ōnia in quā ratione **Q**uarū prima est ad reproborū vilipēsiōē. eo q̄ reprobi: quasi pro nibilo sunt reputati. saltē sibi et pro tanto quodāmodo extra omnia sunt entia

¶ Secunda ad pborū sublimationē: qz in electoz vniuersitate docet quodāmo subsistere vniuersi totalitatē: p quā eoz cōgregatio: oīa dici pōt. **¶** Tertia ē ad cōmunē loquēdi morē quo videlicet triūphātes oīa ī regno existētia ad libitū capiētes: dicūtur oīa trahere ad seipsos. Sed o dulcissime dñe cui vel qbus s̄ v̄bz mirabile videlicet **Sicio** cōplacuit pponere: sub hac spīritualitatis cōsideratiōe: **¶** Indica obsecro mihi hāc questionē: qz reuera ōnis fidelis sane mētis hauriet inde nō modicā edificationē: si saltem applicare non pigeat rationis cōsiderationē **¶** Estimo my domine ni falloz directū fore verbū **¶** Primo ad deum patrē hanc sitim misterialiter dispēsantē. **¶** Secundo ad v̄ginem matrē presētialiter ⁊ dolēt assistentē **¶** Tertio ad cetū angelicum idubitat̄ presētē **¶** Quarto ad quēlibz fidelē cordialiter auscultātem **¶** Quinto ad demonicā prauitatem tā iudeos q̄ xpianos in pugnātē **¶** Qui iam sitit veniat accedat ⁊ bibat et saluatorē ōniū auscultat cū patri eterno itonat ī suspēdio dicens **Sicio** triplici respectu. **¶** Primo sicio idest tu pat̄ dedisti in manu filij tui salutē hanc maximam atqz victoriam ⁊ en siti moriar: quasi diceret **¶** Opus consumaui quod dedisti mihi vt facerē ad tuū honorem assūptā humanitatē offero ī tā horribilē passionē: vt oibus exsiccat̄. hūozibz vite: iā nihil nisi mors videatur restare **¶** Succedat ergo obsecro finis mee passionis: restitutio tui diuini ablati honoris: qz parat̄ sū pēdere tāto tpeī quāto placitū ē scīssime. volūtati tue **¶** Offēsa īfinita: qz cōtra īfinitū: **¶** Unde mea caritas q̄ placādus es ē ratione diuini suppositi n̄ īmerito īfinita cē sēda **¶** Secūdo o pat̄. **Sicio** tali respectu ad te: vt sicut p̄ iobediētā vni⁹: peccatores cōstituti sūt multi ⁊ īmici facti tibi **¶** Sic eō p̄ filij tui pēdēt̄. obediētā iusti cōstituāt̄ multi ⁊ sācto atqz amozoso federe tibi p̄ me. sit viscerose recōsiliati **¶** Tertio o pat̄ my **Sicio** iterū ad te: vt gladius ille v̄satis amoueat̄ quo hūano generi ad esū ligni vite accessus īterdicīt̄: portusqz salut̄. et̄ne cūctis pateat credētibz merito mee tā amarose licet valde doloze passionis **¶** Secūdo possum⁹ ad v̄ginē matrē prefatū dirigere sermonē etiā triplici sub respectu **¶** Primo sicio o mat̄ idest vides dulcissima mihi quāta pendet tu⁹ filius īopia: licet angelis ⁊ hoībus mea assistat habūdantia: qz angeli leticiam: hoīes vero p̄ me diuinā optinēt clementiā: ⁊ ecce sitis ardore crucioz nec inuenitur quispiā q̄ meā refrigeret: vtcūqz linguā **¶** Och virginis p̄cordia quātum scīssa putas o aīa p̄ huiusmodi verba **¶** Indubitata fide teneo q̄ hec vel huiusmodi ī pectore versabāt̄

virgineo. **F**ili bone: fili care .iesu my suauissime in tuis doloribus su en reliquata me obsecro vt itroducas in tua vulnera: vt meis saltē lacrimis humectē tua p̄cordia :que appropiq̄re nō valeo ad te refocillādū in lingua tua diuinissima. **S**ecūdo scio ad te o mater sanctissima hoc respectu: vt sicut fidem incōcussā z illesam hucusq; firmissime seruasti :sic discipulis meis graui scādalo p̄cussis lumē vere fidei resplēdere in te facias. qua solī dati firmissime p̄ vrbē vniuersū predicare valeāt: valeant z ad maturā frugē idest regenerationis gratiā pducāt. **T**ertio Scio ad te vt sicut te matrē mihi exhibuisti fidelissimā z obseq̄o filiam sic humano generi gratia mei ostendere te digneris ad iutricē efficacissimā . tā cōuersatione tria mihi gratissima q̄ in tercessionē vtuosissima. **P**otes o aīa etiā ad cetū āgelicū hoc dirigere viuificū verbū. **S**cio etiā triplici respectu. **P**rimo o vos āgeli sācti Scio vt mea caritate maxima homines digne mini recipere in cōsortes z coheredes glorie q̄s hucusq; exules vidistis ī valle miserie. **S**ecūdo o sācti āgeli Scio quatenus vestra diligētī sollertiq; custodia in meis fidelib⁹ nunq; pereat s; pl⁹ magisue cōualescat hec in maib⁹ meis salus maxima in passione tā amara. **T**ertio o sācti āgeli scio quaten⁹ spiritib⁹ malis effugari. diuinā meā gratiā hoib⁹ sollitice āministrari. eorūq; pia vota et lacrimosa suspiria ac virtuosā merita sēp meo aspectui p̄sētare curet. **A**d te q; o aīa mea cōuētere z ad quē libet fidelē pfatū vbi Scio poteris applicare et sub triplici respectu. **P**rimo sic o fideles mei: scio qz ī p̄ca q̄ p̄ vobis sustineo sic arefact⁹ ī cruce pendeo q̄ humectari idigio hūano obsequio exhaust⁹ ab hūore pprio: succurrite ḡ oēs p̄ v̄ro modulo z vni⁹ cuiusq; caritatē ī mea q̄licūq; refrigeratione expecto. **S**ecūdo o fideles ad vos Scio qz pl⁹ me torquet v̄ra dāpnabilis īgtitudo q̄ meē q̄uis acerbissime passiois magnitudo. **V**iz igit̄ īgtitudinē scio qz ī illa me refocillādū tot tormēt. expositū r̄cognosco. **T**ertio ad vos o fideles . scio vt peccatorū occasioēz fugiētes z v̄tutibus operā dātes: sic p̄ v̄ram cōuersationē resplēdere valeatis vt gaudia sēpitna fructū videlicet optabilē mee passiois cape ac possidere possitis: victoriosūq; de oīi hoste triūphū optineatis. **D**abes h̄ o aīa triplicē respectū salutarē: nouissime cōuētere te poter. meritoz ad demoniacā iā deuictā p̄anitatē. **A**udi igit̄ oīm Jesū z ad demōes vt cōuertaris o aīa itonātē: z huiusmōi vbi Scio triplici et sub respectu resonātē. **P**rimo iqt̄ o vos demōes Scio vt hoib⁹ meo sanguie redēptis: huius quā operatus sum salutis minime īpedimētū aliquod facias:

ne vestra peruerfitate dāpnanda: falus ipediat tam ftupenda z
amanda. ¶ Secūdo ad vos o demōes Sicio vt aīas patrū q̄s
hucusq; detenuiftis in lymbo vltra quīq; annoꝝ milia: fanguī
nolētis manibus meis reddatis fine rebellioē aliq; ac abfq; p
caftinatiōē diutina Ita inquit fāctus ppheta. Rōplaceat tibi
dñe vt eripias me: ad adiuvandū me respice. psalmo. 39. ¶ Ter
tio ad vos o demones Sicio: vt si malā z puerfā volūtātē vāz
postponēdo dereliquatis: ēt hāc quā operoz salutē adipifci cum
vbertate gratiarū valeatis. O q̄ magna caritas filij dei: qui ēt
pfundū scrutat abysfi in medio cetus inquit: quātū enī ipse est
ōnes faluare venit z neminez vult perire. Quis ergo subterfu
giet: quis dāpnationē inueniet: nisi qui coz induratu tenere nō
abhorret: Et vt illud faltez emolliat. ¶ Tertia dñi fitis de qua
p̄tactū ē inſpiciat: z est fitis mortalis. In cruce enī mori arden
tiffime pop̄tabat: Quis eum perurgebat: An cherubin: an ſera
phin. Nō dico ſeraphi: ſz amorē: ſz caritatē oīa vicētē: oīa ſuffe
rētē oīa potētē. Vicit h̄ caritas ōnipotētē: vicit i bono Jeſu om
nē mētis z corpis dolorē. Nā lz diuinitas ad triū horaz ſpaciū
paſſionē reſtrixit: n̄ tñ caritas pyſſimi Jeſu huiusmōi fuit cō
tēta artatiōē: niſi p̄ q̄nto ōformis fuit volūtati diuine: ſz ſimplr
z totalit ac libere q̄tū i ipō fuit: ſi dñe placuiſſet pietati tñ pō
dus exigere: ſe obtulit p̄ toto eterno. Vñ dilatauit vitā ſuā p̄ de
ſideriū viuidū ad quoddā viuere ifinitū z ad ſuſtinēdas vt ita
dicā mortes ifinitas: pro ifinita offēſa toto affectu z actu mē
tis ſue: q̄ fact' ē ſacerdos in eternū z pōtifex ſecūdū ordinē mel
chisedech: neq; iūtiū neq; finē vite habēs: neq; t̄minū p̄figēs in
ſue lōgitudie ac latitudie caritatē. Deniq; ſi volūtas reputat p̄
facto i quocūq; hoīe gza iformato: facultate n̄ ſuppetētē: p̄ q̄to
putas o aīa mea z q̄ ifinitiffimo ſacrificio reputata z accepta
fuit a p̄re: tal' z tā amorofa volūtas filij ſui icarnati. Dico vnuz
mīme a veritate abſonū videlicet h̄ filij dei ſacrificiū graci' et
plus placabile ſūme trinitati extitiffē: q̄ toti' mūdi culpe vnq;
potuerit diſplicere. Expgiſcere ḡ o aīa excutere de puluere xp̄i
redēpta cruore: inocētis Jeſu abluta ſanguie: z caritati cordis
ipſius ḡas age: nō ſolū p̄ triū horarū cruciatu: ſic actu fuit in
cruce: ſz p̄ indiciabili amorofa affectu inclite mētis ſue: ſic pre
dicta aperte habent omnibus notificare: volentibus confidra
tionis oculum applicare. Rogo quoq; te pyſſime domine Jeſu
vt z ego ſemper ſciam te permotus ſeruīda dilectione: non
tepefactus mea vanitate: neq; arefactus propria iniquitate.

Nō enī fas ē o dñe te siciēte pro nobis vt tātā caritatē negligamus: vñ toto cordis voto ad sequentia nō minus: vtilia stiluz cōuertamus ⁊ nouū titulū apponamus Qui talis ē.

Iesus perfectissimus cōsumator

Cōsiderare adhuc libet o

aia deuota quid in passiōe sequat dñica. Si enī mēs hoīs intēta fuerit: sextā flāmā viscerosissimi amoris euaporatē videbit. **A**ctius fornace: a cui⁹ q̄ris camino: Utiq; a flāmeo ⁊ igneo rubicūdi Iesu pectore: a melliflūo ipsius ore. Nā pdilectus ille ⁊ singularis discipulus totus melleus Ioannes utiq; suauis in sentētys ait. **C**ū accepisset Iesus acetū dixit **C**ōsumatū ē. **O** verbū breue a verbo abbreviato: in cruce pro longato: verbū pfectionis pmaxime: verbū gr̄e euidentissime: abbreviās cursū nostre plongate ⁊ extense malitie. **L**egim⁹ **Y**saie. 28. **C**ōsumationē ⁊ abbreviationē audiui a dño. **E**t psalmo 100. **O**mnis cōsumatiōis vidi finē **V**ere vigorosus bellator dñs Iesus in hoc certamine gr̄adi videt ab oibus ppter triplicē cōsumationē amorosam: i qua pfecta ē oīs salus hūani generis. Nā priā ē cōsumatio corporalis. **S**ecūda ē cōsumatio spiritalis. **T**ertia ē cōsumatio legalis. **P**rima facta ē in incarnatione filij dei: qz ibi cōsummata sūt pphetarū oracula de xpo nascituro: nobiscū cōuersaturo ⁊ nos docturo: pro nobis quoq; passuro **Q**ueris quid: **A**ttende illusiones: obseruationes: peregrinationes: predicationes: fatigationes: famem: sitim: vigiliās lachrymas: suspiria flagella: gemitus: sudores: labores: calores dolores: vt ipsius mēbra tenerrima manifestant: a planta utiq; pedis vsq; ad verticē: vide ⁊ nō innenies sanitatē: qz vel i vno vel in alio pro me passum iuenio. **O** longa ⁊ magna igitur sentētia i breui verbo quo quidquid est a deo patre decretū: qdqd sanctis patribus repromissū: quidquid in sacra scriptura cōtentū: quidqd vtile ad bonū redēptiōis: quidqd pōt excogitari ad expmēdū amoris excessū: qdqd pōt fieri ad gloriosū obtinēduz triūphū: ē sic mirifice cōsumatū. **S**ecūda ē cōsumatio spiritalis. **D**uo nempe spiritualia i cruce sūt cōsummata. **P**rius nequicia Nā in oīa mala gen⁹ hūanū erat plapsū: s; hodie ē i neqcia cōsumatū. **J**uxta pphetā. **C**ōsumet nequicia peccatorū. **Q**ue maior neqcia q̄z filiū dei inficere: ⁊ zelū legis sup eū inflectere: vt valeāt qd̄ quesierāt obtinere: **S**ed nō pualuerūt: qz nomen ei⁹